

ek el, hogy
ra, egyazon

ÖK.

számában
ég beküld-

nekek ré-

gyes ada-
F. b.

őíhez.

edik. Tisz-
előfizetőit,
szívesked-
megujítani,
nnakadást

ra :

40 kr.

80 „

60 „

lküldésére
yok hasz-
atalához :
thenaeum-

ivatala.

naeum-épület.
apesten.

KIS LAP

TÁVOZÓ FECSKÉK. (Lásd a 182. lapon.)

XLIII. kötet, 12. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1892. szeptember 18-án.

A KINTORNÁS URFI.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

CSAKUGYAN könnyen rá találtak, mert nagyon ismert uri vendégfogadó az Budapesten. Alig kétszer-háromszor kérdezősködtek az utcán, már eljutottak a három emeletes nagy épület elé s Viktor nagy bátorsággal lépett a kapu alá, hol a liberias kapus állt.

— Nekünk szoba kell éjszakára, mondá Viktor.

A kapus fürkészőleg, gyanakodva nézett rajtuk végig.

— Szoba? Hát aztán kicsodák az urfiak és honnan jöttek?

— Vidékről jöttünk, felelé Viktor.

— Vajjon? Vidékről? És csak így gyalog szerrel?

— Oh nem, szólt Ernő. Vasuton jöttünk még korán délután, azóta itt sétálgattunk, de most már nagyon fáradtak vagyunk.

— Sokat sétálgattak? Szép, szép. És podgyászuk hol van?

— Podgyászunk... az nincs.

— No hát csak sétáljanak még tovább, szólt a kapus nagyon határozott hangon. Ilyen vendégek számára nincs nálunk szoba.

A két pajtás sietve ment ki az utcára és Viktor boszusan mondá:

— Mit fecsegsz bele a dologba? Azzal rontottad el, hogy megmondtad, hogy nincs podgyászunk.

— De mikor csakugyan nincs!

— Majd találtam volna valami kifogást... hogy majd utánnunk hozza a kocsit, hogy mi előre sétáltunk. No, keressünk más vendég-fogadót; emlékszem, itt közel van... de aztán ne szólj bele... én majd elvégzem jól.

Csakugyan egészen közel találtak egy másik nagy vendéglőt. Ott is liberias kapus állt eléjük és kérdé:

— Kit keresnek az urfiak?

Ernő most már egészen hátul maradt és a világért sem szólt volna. Viktor pedig ismét nagy bátorsággal mondá:

— Nem keresünk senkit, hanem szoba kell éjszakára.

— Szoba éjszakára? És kivel vannak?

— Csak magunk vagyunk.

— Csak maguk? Az nem sok, fiacskáim. Nekem úgy látszik, mintha maguk valami diákféle urfiak volnának.

— Természetes, hogy azok vagyunk.

— Hát az apjuk vagy a nevelőjük hol van?

— Az... az majd később megjön... mi előre sétáltunk...

— Előre sétáltak? Hm! Nem szokás ilyen diák urficskákat magukat vendégfogadóba küldeni. De hát jól van, nem az én gondom. Tessék ide leülni erre a padra és megvárni, amíg megérkezik a kedves papa vagy a nevelő ur, majd ha az rendeli, nyitunk szobát.

A világmentes, tapasztalt Viktort, mint Ernő jól láthatta, ezek a szavak nagyon megzavarták, úgy hogy hamarjában azt sem tudta, mit feleljen. Csak úgy hebegve mondta...

— Az... az... kérem... nem

lehet... ma nem jönnek... talán csak holnap... vagy később valamikor.

— No akkor hát maguk is jöjjenek csak holnap, vagy később valamikor. Addig pedig legokosabb lesz, ha szépen haza ballagnak, mert úgy látom, rosszban sántikálnak, aligha nem a kapufélfától vettek búcsut és most diákos észszel kalandoznak. Na, kedves ifuracskáim, én öreg ember vagyok, ismerem az ilyen diák-csinyeket, hát azt tanácsolom, térjenek csak haza inkább a maguk jószántából, mint hogy a rendőrök kísérik haza, mert az nagy szégyen lesz.

Erő is hallotta ezt és olyan formát gondolt, hogy talán igaza is van ennek a jó öreg kapusnak; de mert Viktor olyan nagyon fogadkozott, hogy ő jól eligazítja a dolgukat, tehát Erő nem mert többé megszólalni, hanem várta, hogy Viktor igazítsa hát el jól. Csak-hogy Viktort már cserben hagyta tudományja és kivált mikor az öreg kapus a rendőröket emlegette, Viktor szinte elsápadt. Hirtelen sarkon fordult és karon ragadva Erőt, sietve ment ismét ki az utcára.

— Menjünk innen... ezek mind goromba emberek, mondá zavartan.

— Igen... de hát hová menjünk? kérdé Erő aggódva.

— Majd kitalálunk valamit... csak menjünk messzire innen... ez a goromba fizető még valami rendőrt küld utánunk.

Inkább futottak mint mentek jó ideig. Maguk sem tudták, hol járnak az ismeretlen nagy városban; csak akkor állapodtak meg, mikor azt vették észre, hogy valami csöndes, félre eső utcába jutottak,

ahol nem voltak fényesen kivilágított boltok, ember is kevés járt.

— Jaj, én már nem birok tovább futni, szólt Erő lihegve. Mi lesz most velünk!

— Hát... még megpróbáljuk valamelyik kisebb korcsmában... ott talán nem olyan válogatósak.

— Bizonyosan hiába próbáljuk, szólt Erő csüggedten. Mindenütt azt fogják kérdezni, miért járunk így magunk?... hol az apánk, hol a podgyászunk?...

— Persze... azt kissé elhibáztuk... el köllött volna hoznunk a ládánkat az iskolából, akkor elhitték volna, hogy utazó diákok vagyunk. Most már rá kell szánunk magunkat, hogy meghúzódnunk valahol egy kapu alatt... no, katonadolog, nincs hideg... holnap majd kigondolunk valamit.

Erő nagyon keserves képet csinált erre a biztatásra. Hogy szabad ég alatt, valami zugban kuporogva töltse az éjt, mint holmi csavargó, az már mégsem látszott olyan mulatságosnak, mint a milyennek ő ezt a budapesti kirándulást képzelte. Már éppen keserű sópánkodásra akart fakadni, mikor egy öreges ember szállította meg őket. Nagy aggodalmaskodásukban észre sem vették, hogy ez már jó ideje ott áll közelökben.

— No, mi baj, kis barátaim? kérdé nagyon barátságos, bár nagyon rekedt, borízú hangon.

Meglepetve néztek reá. Az igazat megvallva, éppen nem kellemes, nem biztató alak volt. Torzomorz haja, szakálla mintha soha sem ismert volna fésűt; az orrán még az utcai lámpás gyér világá-

nál is látni lehetett a vörösséget, a szemei ravaszul hunyorogtak. A ruházata meg olyan ütött-kopott volt, hogy akárki is azonnal láthatta, hogy biz' ez az ember nem éppen valami előkelő uri ember.

De hát a két hajléktalan pajtásnak a tapasztalása nem sok volt s nagy szorongatottságukban nem is igen nézték meg, ki áll velök szóba; megörültek már annak is, hogy egyáltalában szóba áll velök valaki, még pedig barátságos módon. Természetesen Viktor volt az első, aki kapott a jó alkalmon és sietett felelni a kérdésre:

— Csakugyan egy kis bajban vagyunk... éjjeli szállást keresünk és nem igen találunk.

— Az már csakugyan baj, szólt az idegen. Az utcán kóborolni pedig éjjel nem tanácsos, mert azok az alkalmatlan rendőrök mindjárt tudni akarják: kicsoda, hova való, mért nincs otthon.

— I... igen... mi is attól tartunk.

— Ugy-e? Így már még nagyobb a baj. Mert hát mi okotok van rá, hogy féltetek az ilyen kérdéstől?

— Hát... hát... tudja kérem, mi eddig... izé... iskolába jártunk...

— Eddig iskolába jártatok? És most... Ahá! Már értem. Ugy találtátok, hogy az nagyon unalmas hely. No, igazatok van. Ne féljetek semmit, nekem bátran elmondhatjátok, én is úgy tettem a magam idején és azt mondom, hogy nagyon okosan cselekedtetek.

A két fiu szinte bámulva nézett az idegenre. Eleinte azt hitték, hogy gunyolódik, de az idegen komolyan folytatta:

— Nem igen mondott nektek még ilyet senki, ugy-e? Persze, mert a legügyesebb, legjelesebb fiúknak is mindig csak azt prédikálják: »tanuljatok, fáradjatok, legyetek szorgalmasak, mert csak így fogtok boldogulni.« Nem igaz?

— Csakugyan... szörül szóra, felelé Ernő.

— No lám! Pedig nem igaz ám az. Tudom magamról. Nekem volt ám eszem, nem gyötörtem magamat és mégis olyan ur vagyok, hogy a kis-királyyal sem cserélnék. Nem én!

Ebből a nagy uraságból roppantul kevés látszott ugyan rajta, de hát meg lehet, hogy nem akarja külsőleg mutogatni. Hallották, olvasták ők már, hogy vannak különb nagy urak, gazdag emberek, akiknek az a furcsa tulajdonságuk, hogy nagyon szegénynek szeretnek látszani. Bizonyosan ez is olyan. Meg is bámulták ugyancsak, az idegen pedig barátságosan folytatta:

— No, én nem vagyok olyan unalmas ember, mint a milyenekkel eddig dolgotok volt. Aztán én szívesen segítek is az ilyen derék ifjakon. Ha akartok, velem jöhettek, nálam aztán fáradtság nélkül, vigan fogtok élhetni.

— De nekem nem sokára... mégis... haza kell majd mennem, szólt Ernő habozva.

— Természetesen, hagyta helyben az idegen.

— Akkor nem bánom, menjünk! szólt Viktor.

— De mégis mit fogunk majd csinálni? kérde az aggodalmasabb Ernő.

(Folytatása a 182. lapon.)

ektek még
mert a leg-
is mindig
tok, fárad-
mert csak
igaz?
zóra, felelé

gaz ám az.
ám eszem,
mégis olyan
állal sem

roppantul
le hát meg-
sőleg muto-
k már, hogy
gazdag em-
ajdonságuk,
eretnek lát-
an. Meg is
legen pedig

olyan unal-
mekkel eddig
vivesen segi-
n. Ha akar-
asztán fárad-
metni.

... mégis ...
ólt Ernő ha-

a helyben az

enjünk! szólt

nk majd esi-
asabb Ernő.
pon.)

A PIPSI KUTYÁCSKA. (Lásd a 191. lapon.)

(Folytatás a 180. laphoz.)

— Jóformán semmit, felelé az idegen.
Egész nap sétálunk, legföljebb kissé
muzsikálunk. Szeretitek a zenét?

— Oh, nagyon! mondá Viktor. Csak-
hogy én nem értek semmiféle hangszer-
hez sem.

— Sebaj. Mondtam már, hogy én
ellensége vagyok minden unalmas tanu-
lásnak. Olyan hangszerem van nekem,
hogy csak egyszer mutatom meg, hát
mindenki mindjárt a leggyönyörűbb nő-
tákat tudja rajta játszani. Majd meg-
látjátok, milyen híres mester Menyus
mester. Már tudni illik engemet úgy tisz-
telnek ám, hogy »Menyus mester«.

(Folytatása következik.)

TÁVOZÓ FECSKÉK.

(Képpel a czimlapon.)

*Messze körül virul még a nagy határ,
S te már utra készülsz kedves kis madár.
Merész röptü, szelid szivü fecske te:
Befészkelted magadat a keblembe.*

*Hova szállasz? Messze tengereken túl,
Hol a virág még a télben is virul;
Hol a folyót sosem köti meg a jég,
Ahol télen-nyáron derült kék az ég.*

*Még meleg van, de te tudod, érzed már,
Hogy végére jár a boldog, meleg nyár;
Hogy ma-holnap az ősz köde beköszönt,
Őszi ború issza fel a fény-özönt.*

*Hadd halljuk még egyszer kedves éneked' —
De ha, fecském, maradásod nincs neked:
Indulj!... Áldó szavunk kísér tégedet —
Megőrizzük, óvjuk kicsiny fészkedet!*

A SÜLT GALAMB.

— Vigjáték egy felvonásban. —

Személyek:

Faragó Mihály, asztalos-mester.
Özvegy Patakiné, a testvér-huga.
Gábor } Patakiné gyermekei.
Mariska }

Történik egy kis városban. Színhely: Faragó
asztalos-műhelye. Padok, szerszámok, deszkák
s más asztalos holmi.

Első jelenet.

Faragó, majd *Patakiné*.

Faragó (ősz, öreg ember, dolgozik,
furfarag.) Ezzel az asztallal szeretnék
még ma elkészülni... Meg is lesz, ha
jól hozzá látok. No, ezentul bizony kissé
jobban is kell iparkodnom, mert ma-
gamra maradok a munkánál, ha Gábor
öcsém elvándorol a nagyvárosba. De
már annak ez a rendje. A fiatal ember
hadd lássan világot, tanuljon többet is,
mint a mennyit tőlem, öreg mestertől
tanulhat. Jó helyet szereztem neki ba-
rátomnál, ott majd boldogul és idővel
támasza lesz öreg anyjának és testvér-
hugának.

Patakiné (belép.) Csak magad dolgo-
zol, kedves bátyám? Hol van Gábor?

Faragó. Kisétált és még nem tért
vissza.

Patakiné. Kisétált? Hát sétálás ideje
van most? Már jó félórája itt kellene
lennie a munkánál.

Faragó. No, no, csak ne türelmetlen-
kedjél, kedves hugom. Fiatal a gyerek.

Patakiné. Nem olyan nagyon gyerek...
Már tizenhét éves mult, tudhatja, mi a
dolga.

Faragó. Tudja is, azt én mondom,
aki négy évig mestere voltam. Ügyes is,

birja is, meg ha egyszer dologhoz lát, annyit végez, mint mások hárman.

Patakiné. Kedves bátyám, te nagyon is jó vagy ahhoz a fiuhoz, tulságosan sokat engedsz neki.

Faragó. Te meg nagyon szigoruan fog-nád. No, tudom én mit csinálok. Gábor jó fiu, ügyes, derék mester lesz majd belőle. De hát most még nagyon fiatal, biz' ő néha kissé könnyen veszi a dolgot.

Patakiné. Épp az nem tetszik nekem. Fogadni mernék, hogy megint betért a kávéházba és ujságot olvas, ahelyett, hogy itt neked segítene a munkában. Pedig tudhatja, hogy az uraskodás nem neki való, mikor olyan szegény fiu, aki csak a nagybátyja jóvoltából juthatott annyira, amennyire jutott.

Faragó. Ugyan ne emlegesd azt, kedves hugom. De nagy dolog is az! Én magányos öreg ember vagyok, te meg özvegyen és szegényen maradtál két gyermekeddel, hát itt vagytok a házamban, gondomat viselitek. Ez meg nekem jó. Bizony sajnálom, hogy a kis Mariskát elbocsátjuk a háztól.

Patakiné. Ő is elég nagy már, hogy ne legyen terhedre, te áldott jó ember. Nagyon jó szolgálata lesz ott a gazdag Várszeghy uraságnál.

Faragó. Persze, persze, hiszen nem mondom, hogy nem lesz jó, de mikor mégis sajnálom a távozását.

Második jelenet.

Voltak. Mariska, majd Gábor.

Mariska (14 éves leányka, vidáman lép be). Már össze szedtem mindent, anyácskám. Szépen beraktam mind a ládába, holnap reggel mehetek.

Patakiné. De vigan mondd! Mintha örülnél, hogy elmegy tőlünk.

Faragó. No, no, hiszen nem megy idegen országba, mindössze is a szomszéd utca végére.

Mariska. Igaza van, bácsikám. Nem is annak örülök, hogy elmegyek, hanem hogy megkeresem a kenyeremet, azzal is kevesebb gondja lesz anyácskámnak és a bácsinak. Aztán meg a jó Várszeghy né nagyságos asszony megígérte, hogy minden vasárnap délután eljöhettek ide haza anyácskához és a bácsihoz. Az már csak jó lesz! Csak azon busulok, hogy Gábris olyan messzire elvándorol, Budapestre... ki tudja, mikor látjuk!

Gábor (tizenhét éves ifju, kezében csomaggal belép s az utóbbi szavakat már hallja.) Ne busulj semmit, kedves hugocskám, nincs már többé arra semmi ok.

Patakiné (kissé komolyan.) No, haza vetődtél urfi? Bizonyosan megint holmi vig pajtásokkal voltál, a kávéházban pocsekoltad el az időt.

Gábor (vigan.) Eltaláltad, anyácskám. Tudom, nem szereted, hiszen nem is sokszor tettem, csak éppen néha-néha meg akartam mutatni, hogy nem vagyok többé inas-gyerek. Már most mindnyájan örülni fognak ám, hogy ott jártam, ha meghallják a nagyszerű hirt, amit hozok. Miska bácsi, dobja félre azt a gyalut!

Faragó (tovább dolgozik.) Jól van jól, csak beszélj, meghallom én így is.

Mariska. Mi az a nagy ujság? Jaj de kíváncsi vagyok!

Patakiné. Bizonyosan valami haszontalanság.

Gábor. Azt hiszik? Mindjárt meglátjuk. Hát csak annyit mondok előre, hogy ott a kávéházban a gazda már jól ismer és amint ma beléptem, azt mondta: »Jó hogy jössz, öcsém, már három napja tartogatok itt valamit, ami rólatok szól és titeket érdekel.« Aztán ide adta ezt a hirlapot. (Kiveszi a zsebéből a hirlapot.)

Faragó. No, már azt szeretném tudni, mi lehetne abban az ujságban mi rólunk, szegény emberekről.

Gábor (büszkén.) Azt bizony érdemes is megtudni. Tessék csak meghallgatni. (Olvas.) »Budapesten e napokban meghalt Pataki János nagykereskedő...

Patakiné (meglepetve.) Pataki?

Gábor. Igen is, Pataki János. (Olvas.) ... »nagykereskedő, ki évtizedekkel ezelőtt Kereki-Ujfaluból mint szegény fiu vándorolt világgá és szorgalmával, ügyességével tekintélyes kereskedővé küzdött fel magát. Nem volt sem neje, sem gyermeke, s hátra maradt vagyonát rokonai öröklék. Ez a vagyon kerek egy millió forint.«

Patakiné. Egy millió!

Mariska. Teremtő uram! Egy millió!

Gábor. Igenis, kerek egy millió forint. No's, Miska bácsi, mit szól ehhez?

Faragó (nyugodtan.) Az bizony szép pénz, nagyon fognak neki örülni azok a rokonok, akik kapják.

MAGYARÓ-SZEDÉS.

MEGERETT már a magyaró,
Hamar, hol a kis garabó?

Hozzad lugom Emmike,
Szaporán szedjék tele.

Amig szedjük: ropogtatjuk.
De a zöldjét itten hagyjuk;
Madárkának gyöngye csőre
Neki is jusso belőle.

Mariska (szintén.) Mi kapjuk a milliót?

Faragó (nyugodtan.) No, csak lassan!

Gábor (hévvel.) De igenis, teljesen bizonyos. A mienk az, az enyém, az anyácskámé, a Mariskáé és a Miska bácsié; mert ha Miska bácsi eddig megosztotta velünk mindenét, most mi is megosztjuk Miska bácsival gazdagságunkat. Ugy-e anyácskám?

Patakiné. Természetesen. Az nem is lehet máskép.

Mariska (tapsolva és ugálva.) Tehát igaz, csakugyan igaz! Gazdagok, dusgazdagok vagyunk.

Faragó. Mondom, nem kell mindent elhinni. Nem mind igaz az, ami az ujságban nyomtatva van.

Gábor. De már ez bizony igaz. Még nem olvastam végig. Hallgassák csak!

»A rokonok valahol vidéken laknak s a hatóság már intézkedett, hogy kikutassa és értesitse őket.« No már ha nem volna igaz, a hatóság nem tenne intézkedéseket.

Faragó. Meghiszem, meghiszem. Hát az lehet is, hogy az a gazdag kereskedő meghalt, de az nem bizonyos, hogy nekünk atyánkfia volt és mi kapjuk a nagy örökséget.

Patakiné. No, kedves bátyám, most már én is azt hiszem, hogy Gábornak igaza van. Jól emlékszem, boldogult férjem beszélte, hogy volt neki

A sült galambok manapság már nem röpködnek a levegőben. Nem olyan bizonyos még az.

egy nagybátyja, aki egészen fiatal korában világgá ment és többé nem adott hirt magáról.

Faragó. Azt én is tudom.

Gábor. No, lám! Nincs már ebben semmi kétség! Tudtam én azt mindjárt. Már irtam is levelet Budapestre a majszter urnak, akihez Miska bácsi beajánlott; megírtam neki, hogy nekem bizony valamicskével külön szerencsém akadt, mint hogy az ő műhelyében dolgozzam, hát csak fogadjon más segédet, mert én nem megyek hozzá.

Faragó. Ejnye, de nagyon siettél.

Gábor. Természetesen. Azért mondtam Miska bácsinak is, dobja félre azt a gyalut. Már mi többé nem igen törjük ilyen kemény munkával a tenyeriünket. Haza jövet beszéltem Várszeghyné ő nagyságához is, hogy Mariska nem megy hozzá szolgálatba, már ezentul neki lesz szobaleánya.

Faragó. Sokat végeztél hamarosan.

Gábor. Meghiszem azt! Utközben be is vásároltam egy kicsit. (Felbontja a csomagot.) Anyácskám rég vágyódott egy szép nagy kendő után, hát vettem neki. (Mutatja.)

Patakiné. Jaj de szép! Éppen ilyet kívántam! De ez nagyon drága lehetett! Hol vettél annyi pénzt? Hiszen az örökségből még nem kaptunk semmit.

Gábor. Majd megkapjuk. Nálam volt az uti költségekre szánt pénzem, az most már nem szükséges. Mariskának meg ezt a pár fülbevalót vettem.

Mariska (nagy örömmel.) Jaj be gyönyörű! (Beakasztja a fülébe.) Ugy-e jól illik?

Gábor. Pompásan! Miska bácsinak pedig ezt a tajtékpipát hoztam.

Faragó. Köszönöm, kedves öcsém, hogy rólam is megemlékeztél, ámbátor talán mégis kár volt mindjárt tul adni minden pénzeden...

Gábor. Majd lesz néhány nap mulva ezerszer annyi. Csak nem fogunk még tovább is szükölködni, mikor milliomosok lettünk!

Patakiné. Ez csakugyan igaz. Meg is köllene kissé hányni-vetni a dolgot, hogy hát miképen is fogjuk berendezni az új állapotunkat.

Faragó (kalapját elővéve.) Jó lesz. Tanácskozzatok, én azalatt elvégzem egy kis dolgomat a városban. (A tajtékpipát zsebébe teszi és kimegy.)

Harmadik jelenet.

Patakiné, Mariska, Gábor.

Gábor (kissé gúnyosan.) Jaj, ez a Miska bácsi! Ugy tesz, mintha semmi sem történt volna. Bizonyosan enyvet vagy deszkát vásárol.

Patakiné. Alkalmasint. No, tudod, kedves fiam, ő már bele öregedett a mesterségébe, nem tudja ugy hirtelenében abba hagyni a megszokott munkáját.

Gábor. Már pedig azt abba kell hagynia. Ezentul már nem lesz egyéb dolga, mint hogy pipázzasson, sétálgasson.

Mariska. De ha kedve tartja, a maga mulatságára faragcsálhat is, ugy-e?

Gábor. Azt nem bánom. Berendezünk neki olyan műhelyet, hogy csupa ezüsből lesz minden szerszáma. Kitelik ám a millióbul.

Patakiné. Már azt magára bizzuk rá, mire lesz kedve.

Gábor. Persze, persze. Most először is az a kérdés, hogy mi magunk mit fogunk csinálni. Én azt mondom, hogy ne is maradjunk ebben a hitvány kis városban, hanem költözzünk át Budapestre.

Mariska. Jaj de jó volna!

Gábor. Csak tőlünk függ. Most már mindent tehetünk, ami tetszik.

Patakiné. Miska bácsi nehezen fog tudni megválni ettől a házacskájától. Itt élt gyermekkorra óta.

Gábor. Oh, attól nem félek. Csak lássa egyszer a palotát, amelyben Budapesten fogunk lakni. Mert először is nagy palotát veszünk.

Mariska. Jaj te! Hiszen akkor ugy leszünk, mintha grófok vagy hercegek volnánk.

Gábor. De ugy ám! Aztán veszünk szép lovakat, hintót és kocsikázunk.

Mariska. Jaj de pompás lesz! Én is fogok kocsikázni, ugy-e?

Gábor. Természetesen. Lesz selyem ruhád, tollas kalapod, nem fogsz cserélni akármelyik gróf-kisasszonnyal sem.

Mariska (ugrálva, tapsolva.) Hahaha! Nagyszerű! Gróf-kisasszony leszek! Ez már a szerencse! (Karon ragadja Gábort és tánczol vele.)

Negyedik jelenet.

Voltak. Faragó.

Faragó (nyugodtan belép.) No, csak végezzétek el a tánczot, azután majd újra beszélgetünk.

Gábor. Jaj, kedves Miska bácsi, örüljön hát már szintén egy kicsit!

Faragó. Örülök én, ha van rá okom. De most nem tudom, minek örvendeznék olyan nagyon.

Patakiné. Nem tudod? Hiszen hallottál mindent...

Faragó. Hallottam, persze hogy hallottam. És mondtam is, hogy nem kell mindjárt mindent elhinni, mert a sült galambok nem röpködnek a levegőben.

Gábor. Már megint nem hiszi!

Faragó. Nagyon sajnálom, kedves öcsém, de csakugyan nem hiszem, sőt mindjárt nem fogod hinni te magad sem. Tudod-e, hol jártam most?

Gábor. Ugyan hol?

Faragó. Itt a szomszédban az öreg tisztelendő urnál. Az mindent tud, ami ötven esztendő óta a mi kis városunkban történt. Elmondtam neki a dolgot, hát bizony csak nevetett rá. A ti nagybátyátok, aki fiatalon világgá ment, negyven esztendővel ezelőtt halt meg idegen földön, meg van róla a halotti bizonyítvány.

Patakiné (zavarodottan.) De hátha mégis...? A férjem...

Faragó. Az még gyerek volt, mikor ennek hire érkezett, talán nem is mondták neki, vagy elfelejtette. Különben mindegy volna, ha nem akkor halt volna is meg. Az a gazdag ember, aki most egy milliót hagyott, egészen más családbeli, nekünk nem is atyánkfia, csak éppen a neve olyan, de ilyen nevű még sok van. Azután ide adta a tisztelendő ur a mai ujságot is, (előveszi a zsebéből) itt van... olvassátok, hogy annak a meghalt gazdag kereskedőnek két testvére már megjelent és átvette a milliót.

Gábor (aki mindinkább kétségbe esettebb képet vág, végre egészen lesujtva

egy székre rogy.) Át ... vet ... te ...!
Oh! Ez borzasztó!

Mariska (sirva.) Oh, hát nem igaz?
Ilyen hamar vége!

Patakiné (nagyon boszúsan.) Ez valóban nagyon kellemetlen tévedés.

Gábor (fölugrik és zsebéből kivéve a hirlapot, dühösen tépi szét.) Ezek a haszontalan hirlapok! Mit irnak hát!

Faragó. Dehogy! Nem abban volt a hiba, csak a te hirtelen hiszékenységben.

Patakiné. Igen ... és elköltötted az uti költségedet is ezekre a hiábavaló czifraságokra ... és lemondtál a jó helyedről, melyet Miska bácsi szerzett neked ... és a Mariska jó szolgálatát is elrontottad.

Gábor (csüggedten vissza rogy a székre.) Én együgyü! Mit tettem!

Faragó. Na, ne esetek kétségbe. Azért van az öreg a háznál, hogy rendbe hozza, amit a fiatalok esze elrontott. Te kedves hugom, most mindjárt elmegy Várszeghyné ő nagyságához és megkéred, hogy ne hederítsen a Gábor oktan beszédére, Mariska holnap beáll a szolgálatba; én meg még máma irok egy sürgetős levelet barátomnak, hogy dobja félre a Gábor levelét, haszontalan firka az, mert Gábor holnap után utnak indul és beáll a helyére.

Gábor (szomorúan.) Igen, de nincs utiköltség ... mind elpocsékoltam!

Faragó. Vissza került. A tajtékipipát már vissza adtam a kereskedőnek és beszóltam az aranyműveshez meg a rőfös kereskedőhöz is. Jó ismerőseim, vissza veszik a portékát és megtérítik a pénzt.

Patakiné. Kedves, jó testvérem! Milyen szerencse, hogy okosabb voltál mindnyájunknál és megóvtál a bajtól.

Mariska (busan kiakasztja a fülönfüggőit.) Igenis ... ez még szerencse ... oh ... de mégis kár! Milyen szépek!

Gábor (erős elszántsággal.) Köszönöm, kedves Miska bácsi, hogy jóvá tette az én hebehurgya tettemet. Ne busulj Mariska, küldök neked Karácsonyra még szebb fülbevalót, anyácskámnak még szebb kendőt és Miska bácsinak még szebb pipát. Mert már ezután azon leszek, hogy csak nekem való tisztességes munkán járjon az eszem és nem fogom elhinni, hogy számba röpül a sült galamb.

(Függöny.)

HOGY PUSZTULT EL A KANNA.

— Töredelmes történet hat képben. —

MARISKA nagy kedvvel tette föl a kalapját és oda állt a mama elé.

— Kész vagyok, mamácska. Itt a táská ... hát még mit vigyek?

— Ezt a szép kannát. De nagyon vigyázz ám reá, mert igen kedves portékája a Klári néninek.

— Oh, tudom. Hiszen alig akarta itt hagyni, mikor tegnap azt a pompás tejfölt hozta benne.

— Persze. Mert nagyon félti. Azért hát ki ne tedd a kezedből. Mondd a néninek, hogy köszönettel küldöm vissza a kannát, a táskát pedig rakja tele azzal a jó körtével, amit ígért.

— Jaj de jó lesz! Emlékszem még tavalyról, milyen jó!

Ha a drága, kényes kanna nincs a kezében, akár mindjárt tánczra is kerekedett volna. Mert az lesz ám a pompás oszonna, mikor itt lesz a jó körte!

Ha nem tánczolt is, de vigan indult utnak és csak a kis kapunál állt meg egy pillanatra. Azt kellett eldöntenie, melyik

uton menjen. A néni jó messze lakott künn a majorban. Mehet az országuton, az rövidebb ut; csakhogy nagyon poros. Ha a mezőnek kerül, az kissé nyulósabb, de sokkal kellemesebb.

Juliska pedig mindig olyan okos volt, hogy azt szerette, ami kellemesebb. A mezei utra kanyarodott tehát és dalogatva sétált odább. Mikor pedig künn volt a mezőn, meg nem állhatta, hogy néhány szép virágot ne tépjen.

— Felbokrétázom a kalapomat. Ugy sincs rajta semmi virág.

Leült, letette a kannát, táskát, és hozzálátott a kalapja felbokrétázásához. Ugy elmerült bele, hogy csak akkor rezzent föl, mikor már egészen közletről hallott

a háta mögött lépteket. Megfordult és látta, hogy Lenczi közeledik lábujj-hegyen,

egyenesen a drága kanna felé tartva. Juliska és Lenczi szomszédok és jó pajtások voltak, sokat játszottak együtt; Juliska tehát egész nyugodt maradt, csak annyit szólt:

— A kannának békét hagyj, Lenczi! Nem szabad hozzá nyulni.

— Ugyan miért nem? Mi van benne?

— Semmi.

— Akkor hát mit hurczolod?

— Viszem haza a néninek a majorba.

— No, nem nagyon sietsz vele. De ha a major felé mégy, hát elkísérlek, én is éppen arra felé sétálok. Majd én viszem a kannát.

— Jól van. De vigyázz ám reá!

— Hogy ne! Hiszen roppant nehéz feladat, ha üres kannát kell vinni.

Nevetve indultak meg. Nem telt bele sok idő, már Lenczi megunta, hogy kezében vigye a kannát.

— Így nagyon unalmas. Fölteszem a fejemre.

— Dehogy, te! Hátha leesik?

— Ne félj semmit. Abban én mester vagyok. Akár tánczolok is vele. Láttál már olyan tánczot hogy csupor, kanna legyen a tánczos fején?

Nem bizony, ilyen produkeziót Juliska még nem látott.

— No's hát lássuk, mondá.

Leheveredett az ut szélére, Lenczi pedig fejére tette a kannát és ugrálni kezdett vele. Juliska eleinte szepegett, de aztán nagyon jól mulatott rajta, hogy Lenczi mint ingatja, hajtogatja magát s mikor a kanna már-már leesik, mint kap hirtelen hozzá a kezeivel. Ha jobb mulatság nincs, ez is jó.

De hát a kancsó nemcsak a vizre jár addig, míg el nem törik, hanem tánczolni is csak addig lehet vele, míg le nem esik. Akárki fogadhatott volna rá, hogy ez lesz a vége. Az is lett. Lenczi egyszer nagyon is nagyot ugrott, a kanna nagyot billent, Juliska rémülten sikoltott és ugyanakkor a drága kanna már nagyot csattant a földön s száz darabra törve, csörömpölve hullott szét.

— Jaj Istenem! Jaj mit tettél! Jaj a kanna... a néni... a mama!...

Lenczi egy pillanatig oda bámult, aztán hirtelen sarkon fordult és ugy

elszaladt, hogy egy percz mulva már a pora sem látszott. Juliska pedig sápadtan, reszketve báméskodott a cserepekre és aztán keserves sirásra fakadt.

— Oh jaj! Jaj jaj! Minek is adtam ki a kezemből! Vége, teljesen vége! Most már hogy menjek a nénihez!

Oda bizony nem vihette a cserepet, nem is kérhette, hogy ilyen gyönyörű meglepetésért rakja tele a táskát jó körtével. De otthon meg hogy lépjen a mama elé?

De akár meddig sirdogált, az nem ragasztotta össze az eltört kannát. Végre is mennie kell valahová. Berakta a kanna cserepeit a táskába és haza ment. Amint belépett a kapun, a Zsuzsi

szobaleány mindjárt kitalálta sápadt képéről, kisirt szemeiről, hogy baj van.

— Mit csinált, kisasszonykám? Csak nem törte el a kannát?

El biz azt. A táskában jóféle körte helyett haszontalan cserepet hozott haza.

Már a többit nem is mondom. Sirva, szégyenkezve került a mama elé. A mama igazán megharagudott, mert szörnyen röstelte a néni kedves kancsójának elpusztulását. Juliska jó ozsonnájának egy egész hétre vége lett, aztán még bocsánatot köllött kérnie a mamától, a nénitől s a kár utoljára is kár maradt,

a kedv
pótolni.

Az
Juliska
rá gon
amit ra

mán j
nem i
izmos,
meglá
jár az
a paj
Paliva
kos ja
közhe
jobb
ha id
Gizus
kutyá
szépe
szor

Eg
s Pa
röll
hallo
látta
nagy
leán
a ká
a k
tilta
N
kit
volt
—
kiál
I
nev
—
véd

a kedves kancsót nem lehetett mással pótolni.

Az emléke is megmaradt sokáig s Juliska keservesen okult rajta. Volt is rá gondja, hogy ezután jobban végezte, amit rábízta.

A KIS LOVAG.

(Képpel a 181. lapon.)

EGYMÁS mellett ültek az iskolában Gyula és Pali; körülbelül egyformán jó diákok is voltak, de különben nem igen barátkoztak egymással. Gyula izmos, erős fiu volt s szinte szeméin is meglátszott, hogy mindig valami csinyen jár az esze. Ő volt minden kis kalandnál a pajtások vezére és sokszor ingerkedett Palival, aki nem igen tartott velök pajkos játékaikban. Nem mintha nem mérközhett volna egyikkel-másikkal; de jobb szeretett csöndesen eljátszogatni, s ha ideje volt, ellátogatott a szomszédba Gizuskához, akinek igen kedves, okos kutyáskája volt; hármacsán aztán igen szépen elmulatgattak. Gyula akár hány-szor csufolta e miatt.

Egy napon az iskolából osztoltak haza, s Pali, ki leghátul maradt, már messziről valami ismerős siránkozó hangot hallott. Amint az iskola kapuja alá ért, látta, hogy Gyula még három pajtásával nagy kaczagva vesznek körül egy kis leányt és egy kutyácskát. Beszorították a kapu alá és ott csipkedték, bántották a kutyácskát, a leányka pedig hiába tiltakozott, könyörgött, csak nevettek rá.

Nagy haragra lobbant Pali, mert a kit így bántottak, az éppen Gizuska volt és az ő kedves kutyáskája.

— Hagyjátok békében! Ne bántásatok! kiáltá Pali hevesen.

De Gyula és pajtásai erre is csak nevettek.

— Itt a vitéz lovag, aki meg akarja védeni a szorongatottakat, szól Gyula

gúnyosan. Csakhogy nem igen ijedünk meg az ilyen vitéztől. Lássuk, mit tud?

— Azt tudom, hogy aki még hozzá mer nyulni Gizuskához vagy a kutyácskához, annak fejéhez vágom ezt a tinta-tartót, felelé Pali.

S haragosan emelte magasra kézi tinta-tartóját, melynek eközben felpattant a zárja s a szétfrecsenő tinta nagy poczákat csinált a falon. Ilyen díszítést Gyula és pajtásai nem kívántak a ruháikra, pedig látták a Pali elszánt tekintetén, hogy megteszi, amivel fenyegetőzik. És hirtelen abba hagyva a hősködést, gúnyolódást, elfutottak.

— Majd számolunk még! kiáltott vissza Gyula.

Gizuska nagyon szépen megköszönte Palinak a segítséget s együtt sétáltak haza. Gizuska apjának boltja volt, oda is betértek s Gizuska egy kis czukros édességgel is meghálálta kis lovagja szívességét, a Pipszi kutyácskát is intette, hogy hű barátja legyen a jó szomszédnak. (Lásd a képet a 181. lapon.) Csak azon aggódott, hogy Gyula majd boszut áll.

Es a hetvenkedő Gyula valóban készült is erre. De Pali nem ijedt meg.

— Nem szoktam viaskodni, de ha éppen köll, nem ijedek meg.

Csakhogy előbb mással kellett még számolnia. Mikor másnap reggel megint együtt voltak az iskolában, a tanár szigorú hangon így szólt:

— Panaszt kaptam, hogy valaki tintával csunyán össze mázolta az iskola épületét, még pedig ebből az osztályból valaki. Mielőtt vizsgálatot kezdenék, felszólítom azt, aki tette, legyen olyan derék és bátor, hogy maga vallja meg a tettét.

Gyula gúnyosan mosolygott. A kis lovag bizonyosan nem fogja elárulni magát. De nagy meglepetésére Pali rögtön felállt és nyugodtan mondá:

— Én tettem.

Most már nem nevetett Gyula, hanem inkább elsápadt. Ha ez a Pali mindent elbeszél, nem Palinak lesz baja, hanem neki, Gyulának, mert azt nem igen fogják tréfára venni, hogy minden ok nélkül bántott egy idegen kis leánykát. S a tanár mindjárt kérdezte is:

— És miért tetted?

Pali egy pillanatig gondolkozott, aztán szelid, kérő hangon mondá:

— Kérem, tanár ur, jobb szeretném el nem mondani. Csak egy pajtásommal volt afféle kis összepörölésem és én bizony haragomban a fejéhez akartam vágni a tinta-tartót. Sajnálom nagyon.

A nyugodt, szelid és őszinte hang nagyon tetszett a tanárnak.

— Jól van no, ti garabonczások, hát nem firtatom tovább. Megbocsátok őszinteségedért és mert látom, hogy szép érzület vezet, nem akarod bajba keverni ellenfeledet, aki pedig bizonyosan megbántott. De többé ne dobálózzatok tintatartóval és ne pörösködjetek.

Ezzel az ügy el volt intézve és Pali egészen nyugodtan leült. Nem igen vette észre, hogy Gyula most meg vörös lett a füleig.

Mikor haza felé mentek, Gyula oda lépett Palihoz és így szólt:

— Pali te, bocsásd meg, hogy eddig sokszor csufoltalak és bántottam azokat, a kiket szeretsz. Megszégyenítettél, mint ellenséget sem akartál bajba keverni. Sokkal különb vagy te nálamnál. De ha akarnád, jó barátok lehetnénk és én szívesen fogok hallgatni reád.

Pali jókedvűen nyújtott kezét és igazi jó barátok lettek. A jószívű, mindig nemesen érző Palitól csakhamar megtanulta Gyula is, hogy még tréfából, játékból se tegyen olyat, ami másnak kellemetlen. Palit pedig azután is kis lovagnak nevezték, de többé nem gnyúból, hanem mert mindig jó példával járt elől a nemes gondolkozásban.

FORGO BÁCISI POSTÁJA.

Együd Mariska. Jól mondod, hogy mikor utra készül a fecske, akkor szállinközünk haza mi. Becsülöm, hogy amit utadban szépet láttál, azt részint lerajzolgattad, részint írásba foglaltad. Majd ha előttem lesz a csomó, melynek beküldését ígéred: válogatni fogok belőle s közlöm, mert egyes leveledből látom, hogy takarosan és egyszerűen tudod magad kifejezni. Szíves kérdésre annyit: hogy én is megerősödvé s ujult kedvvel tértem meg az én kedves »Kis Lapom«-hoz, sok ezer apró emberből álló kedves családomhoz, az én szeretett kis olvasóimhoz. Isten hozott mindnyájunkat! — **Salamon Gyula.** Köszöntelek azon a pályán, amelyet választottál: katona leszel. Királyt és hazát védelmezni: ennél nincs magasztosabb hivatás. Legyen belőled, kis vitézem, egykor nagy vitéz, ha a riadó harci kürt sorba fog szólítani, megoltalmazni azt, ami a magyar ember előtt a legszentebb és legdrágább: a fölkennt királyt s az imádott hazát. A »Kis Lap« sohasem mulasztotta el és ezentul sem fogja elmulasztani, hogy fogékony lelketeket ez irányban is fejlessze. Soraidnak nagyon megörültem; hát ha még katonás, egyenes glédában álltak volna! — **Sturm Margitka.** Nem baj. Azért rendben van. — **Ida néni.** Levél ment.

BÜNTETÉS.

V. V. megfajtását gondatlan levele miatt nem közlöm. *F. b.*

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez.

A folyó évnegyed végéhez közeledik. Tisztelettel kérjük a „KIS LAP“ amaz előfizetőit, kiknek előfizetésök e hóval lejár, szíveskedjenek megrendelésöket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „KIS LAP“ előfizetési ára:

Negyedévre 1 frt 40 kr.
Félévre 2 „ 80 „
Egész évre 5 „ 60 „

Az előfizetések (melyeknek elküldésére legcélszerűbb a postai utalványok használata) a „KIS LAP“ kiadóhivatalához: Budapest, Ferencziek tere 3. sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.